

LOBISTINĖS VEIKLOS ATMINTINĖ

Kas yra lobistinė veikla (įtaka)

Lobistas – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padalinys, vykdančys lobistinę veiklą.

Lobistinė veikla – fizinio asmens, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinio veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką LR lobistinės veiklos įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, kad lobistinės veiklos užsakovo ar lobistinės veiklos naudos gavėjo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai.

Kaip atpažinti lobistą

Lobistas privalo prisistatyti asmeniui, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, pateikti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) išduotą lobisto pažymėjimą, nurodyti lobistinės veiklos užsakovą, lobistinės veiklos naudos gavėją ir norimą priimti arba nepriimti teisės akto projektą.

Ar asmuo įrašytas į lobistų sąrašą galima patikrinti VTEK interneto puslapyje Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje ([SKAIDRIS](#)).

Lobistinė įtaka gali būti daroma žodžiu (įskaitant bendravimą telefonu) ar raštu (taip pat ir elektroninėmis priemonėmis).

Ką daryti kai vykdyta lobistinė įtaka

Jei susitikimo / susirašinėjimo ar kito pobūdžio bendravimo metu jums buvo daroma lobistinė įtaka dėl konkretaus teisės akto (nurodant teisės akto pavadinimą), tokiu atveju per 7 dienas būtina deklaruoti jūsų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, viceministrai, ministerijų kancleriai privalo VTEK deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą SKAIDRIS sistemoje;
- Kiti AM darbuotojai, AM pavaldžių biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų, valstybės įmonių, akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių vadovai jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą privalo deklaruoti AM nustatyta tvarka (Lobistinės veiklos deklaravimo ir priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-78).

Patirtą lobistinę veiklą privaloma deklaruoti per 7 kalendorines dienas nuo lobistinės veiklos dėl konkretaus teisės akto projekto pradžios.

Kaip deklaruoti lobistinę įtaką

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, viceministrai, ministerijų kancleriai pildydami deklaracijas vadovaujasi SKAIDRIS sistemoje nurodyta informacija.
- Kiti AM darbuotojai jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą privalo deklaruoti užpildydami Aplinkos ministro 2022-04-20 įsakymu Nr. V-78 patvirtintą deklaracijos formą ir ją pateikdami per Dokumentų valdymo informacinę sistemą (DVIS) pasirenkant „*naujas vidaus dokumentas*“, šablonas „*deklaracija*“, bylos indeksas „*7.9E*“. Deklaracija teikiama susipažinti tiesioginiam vadovui ir AM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriui. Deklaracijoje nurodomi deklaruojančiajam žinomi duomenys.
- AM pavaldžių biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų, valstybės įmonių, akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių vadovai jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą privalo deklaruoti užpildydami Aplinkos ministro 2022-04-20 įsakymu Nr. V-78 patvirtintą deklaracijos formą ir ją pasirašytą pateikdami AM bendruoju elektroniniu paštu arba per DVIS. Deklaracijoje nurodoma, kad ji teikiama AM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriui. Deklaracijoje nurodomi deklaruojančiajam žinomi duomenys.

Kada nereikia deklaruoti lobistinės įtakos

Deklaracijos teikti nereikia, kai:

- lobistas raštu teikia informaciją (daro įtaką) įstaigai, nenurodydamas kaip adresato konkretaus darbuotojo (šiuo atveju deklaraciją teikti privalo tik pats lobistas);
- lobistinę veiklą vykdo (daro ar siekia daryti įtaką) į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo.

Ką daryti kai vykdoma neteisėta lobistinė įtaka

Lobistinė veikla yra neteisėta, jeigu:

- lobistas nustatyta tvarka nedeklaruoja lobistinės veiklos;
- lobistinę veiklą vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo.

Jei lobistinę veiklą AM darbuotojų, AM pavaldžių įstaigų vadovų ar jų įstaigų atžvilgiu vykdo (daro ar siekia daryti įtaką) į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo, apie tai informuojamas AM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius, kuris vykdo AM darbuotojų ir AM pavaldžių įstaigų vadovų atžvilgiu vykdomos lobistinės veiklos priežiūrą.

Veikla, kuri nelaikoma lobistine

Vadovaujantis LR Lobistinės veiklos įstatymo 7 str., lobistine veikla nelaikoma:

- 1) viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų, jų dalyvių, žurnalistų veikla įstatymų nustatyta tvarka renkant, rengiant, skelbiant ir skleidžiant viešąją informaciją;
- 2) asmenų veikla, kai jie valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų iniciatyva ir kvietimu atlygintinai ar neatlygintinai kaip ekspertai ar specialistai dalyvauja susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose dėl teisės aktų projektų rengimo pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą;
- 3) valstybės politikų, valstybės pareigūnų ar valstybės tarnautojų veiksmai inicijuojant, rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir priimant teisės aktus, atliekami pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas, ir kitų asmenų, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir priimant teisės aktus, veikla;

- 4) įstatymų nustatyta tvarka konsultavimosi su visuomene metu gauti pasiūlymai ir vertinimai;
- 5) peticijos, referendumo, piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės įgyvendinimas įstatymų nustatyta tvarka;
- 6) fizinio asmens pareikšta nuomonė dėl teisėkūros, išskyrus atvejus, kai fizinis asmuo sistemiškai ir nuolat rengia teisės aktų projektus ir siūlo inicijuoti šių teisės aktų projektų svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka ir kai šie teisės aktų projektai rengiami atstovaujant ne savo asmeniniams interesams arba fizinis asmuo reiškia nuomonę dėl teisėkūros ir ši nuomonė reiškama atstovaujant verslo tikslų siekiantiems juridiniams asmenims arba tokius juridinius asmenis vienijančioms asociacijoms; juridinio asmens pareikšta nuomonė dėl teisėkūros, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo parengia konkretų teisės akto projektą ir siūlo inicijuoti šio teisės akto projekto svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka arba kai nuomonę dėl teisėkūros reiškia juridinis asmuo, kuris atstovauja ir (ar) vienija verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis ar tokius juridinius asmenis vienijančias asociacijas;
- 7) specialiuose įstatymuose tiesiogiai nurodytų viešųjų juridinių asmenų veikla, tenkinanti viešąjį interesą;
- 8) asmenų veikla, kai jie dalyvauja viešuose susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose, kituose viešuose renginiuose ir (ar) renginiuose, kurie viešai transliuojami;
- 9) asmenų veikla, kai jie viešai skleidžia informaciją visuomenės informavimo priemonėje;
- 10) politinių partijų veikla;
- 11) viešosios naudos nevyriausybinų organizacijų veikla;
- 12) religinių bendruomenių ir bendrijų veikla bendradarbiaujant su kompetentingomis valstybės institucijomis švietimo, kultūros, šeimos, socialiniais, dorovės ir žmogaus orumo apsaugos klausimais.

Ką daryti, jei nesate tikri, ar reikia deklaruoti sutikimą su lobistu

Jei nesate tikri dėl deklaravimo ar turite kitų klausimų, susijusių su LR lobistinės veiklos įstatymo vykdymu, kreipkitės į AM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus darbuotojus.